

Conștiința

Pervertire

Morală

(sau alte dedesubturi?)

Campania deschisă de câți-va studenți, în fișuca „Făclia”, contra frunzașilor orașului nostru, nu face să ne întrebăm, cu drept cuvânt, dacă cei ce scriu sunt numai exemplare pervertite moralicește, sau mai degrabă urmăresc anumite scopuri — fiind instrumentele, interpretii unei comedii ai cărei regi-ori stau, deocamdată, în umbră!

Vom lăsa publicului cititor să tragă concluziile, iar noi ne vom mărgini numai a pune câteva întrebări.

A răspunde la atacurile îndreptate în contra ta, natural e permis după anumite forme legale; dar a răspunde cu sălbăticia primivului când cineva te amenință numai cu vorba, nu arată, la făp-ăș, un instinct criminal încarnat ori o pervertire completă a sim-ului moral?

A spune că la „Avântul” scriu numai oameni de nimica — nulități, când lumea a putut citi întotdeauna articole semnate de oameni încercați în ale scrisului — profesori profund cunosători ai literaturii moderne și clasice — profesori ce și-au frânt din suflul lor pentru a să te scoată om, intelectual și greu de înțeles, etc., nu înseamnă oare o completă lipsă de bunăcredință?

A ataca pe Primarul orașului care cu atâta bunătate de suflet a pus la dispoziția studenților 100.000 lei din bugetului anului curent — fără ca acest buget să fie mai întâi aprobat de centru — numai și numai să salveze situația grea a celor necăjiți, nu este o lipsă totală de bun simț sau o pervertire completă a lui?

A ataca pe Prefectul județului, care a subscris personal polițe spre a te ajuta la nevoie, nu este una din cele mai josnice ingratinuturi?

Și cei dela Făclia — salvatorii moralei publice — legați prin formula „unul pentru toți și toți pentru unul”, solidarizează cu ei asimentul întregii studențimii. Unul din ei care semnează Gh. Ionescu — după cât ni se spune, este fiul revizorului școlar. Acest student este îmbrăcat și hrănit de părin-tele său, căci nu și-a câpătat încă — era timp! — independența și puterea de a-și câștiga singur existența. Tutela tatălui fiind încă puternică, ne întrebăm cum se explică atacurile furioase ale fiului, contra celor ce au ridicat la suprafață pe tatăl său?

Nu cumva în atitudinea grupului de la Făclia (de care restul studențimii nu s-a desolidarizat încă) sunt dedesubturi — necunoscute opiniei publice, dar bănuite de noi — care profită de slăbiciunea morală a tinerimii, căutând s'o pervertească în ultimul grad?

„AVÂNTUL”

Stabilizarea monetară

...Războiul nu aduce nici învingătorului decât ruină și mizerie. Și nu mai poate fi decât o crimă stupidă, acum când popoarele sunt legate între ele prin comunitatea artelor, a științelor și a comerțului.

ANATOLE FRANCE

Desigur că, în bună parte, secă-tuirea noastră economică, sdruncina-rea profundă a tuturor mijloacelor de producție, vlăguirea nemaipomenită a finanței — toate, își au cauzele inițiale în perturbările groaznice, pe-trecute sub presiunea războiului mon-dial, în toate ramurile noastre de activitate.

Nu trebuie să uităm, apoi, că lângă dezastrele războiului — cauzele inițiale ale acutei noastre sdruncinări finan-ciar-economice — s'au mai adăugat, mereu, greșelile celor zece ani de experiențe financiare, desorientările și dibuirile pentru refacerea noastră pe căi lăaturalnice și, mai ales, s'au adăugat, greșelile noastre politice, de neiertat: desconsiderarea și dis-creditarea partidelor — unele pe al-tele — în fața străinătății. Urmează apoi moartea Regelui Ferdinand și criza acută a succesiunii la tron, care în fața străinătății a luat proporții nebănuite, prin gura unor agenți răufăcători.

Și îndreptarea noastră economică, salvardarea bogățiilor imense ale țării și înlăturarea crizei catastrofale, prin care trecem, nu poate veni decât prin miracolul stabilizării moneta-re, anunțată.

Stabilizarea monetară este rezul-tatul mult așteptat al eroicelor sfor-țări pe care le face țara de aproape zece ani. Ea este o verigă a lanțu-lui de preconizări și măsuri, luate în vederea îndreptării și dezvoltării e-conomiei naționale și în vederea nor-malizării mijloacelor de producție.

În alte țări stabilizarea s'a putut face prin ajutorul revalorizării totale a monetei — care nu era prea depre-ciată; sau prin revalorizarea parțială, ca în statele cu mijloace și puteri proprii de asanare financiară; sau, într-un a treilea caz, prin ajutorul creditului extern.

La noi s'au preconizat, în special, două teorii — oarecum opuse, însă care aveau să conducă la acelaș re-zultat: a valorificării bogățiilor și puterilor de muncă, proprii și a aju-torului necontestat dat de capitalul străin, care ieftește viața și ușu-rează producția.

Dar o stabilizare — care nu este, în primul rând înlăturarea definitivă a răului, ci numai încetarea lui — nu se poate face, cu succes, decât după ce s'a creat o atmosferă generală de încredere. Înainte de stabilizarea monetară trebuie procedat la înfăp-tuirea stabilizării încrederii. Numai câștigând-o pe cea de a doua vom îndeplini-o pe cea dintâi.

Căci stabilizarea monetară este răul cel mai puțin dăunător pe care trebuie să-l alegem. Este un fel de amputare ce te salvează din ghiarele morții, garantându-ți viitorul, însă neputându-ți repara pierderile anterioare.

Stabilizarea va curma debandada speculei, căci speculanții se vor lovi de fixitatea legală a leului. Stabili-zarea va înlesni producția și expor-tul, readucând piețele noastre la func-ționarea lor normală. Stabilizarea va modifica actualul sistem de fiscalitate, necesitând o reformă a impozitelor. Stabilizarea va înlesni miclele credite, scăzând simțitor dobânzile jefuitoare. Și stabilizarea va mai fi un indemn moderat pentru economie și solida-rizarea internațională cu interesele țării noastre, prin intermediul credi-telor externe.

Deci stabilizarea ritmului desor-donat al valorii mult sbuciumatului nostru leu, este singurul remediu — brutal, dureros, dificil, dar efice — al asanării situației nenorocite în care se află Țara noastră de zece ani, din punct de vedere financiar — economic.

C. N. TURCU

ATITUDINI

PROVOCATOARE

de Pr. Gh. Vergescu

Condițiile neapărate pentru exis-tența și funcționarea unei societăți sunt liniștea și armonia socială. Temperamentele impulsive, firile că-ciobașe, reprezintă notele discordan-te în această armonie. Rolul cultu-rei, între altele, este și domolirea patimilor și cultivarea pornirilor bune din suflul omului. Spre acest scop lucrează și reigiunea noastră creștină. Ura și răzbunarea sunt elementele negative, dăunătoare in-dividului ca și societății. Acestea sunt dușmanii creștinului, propa-gatorul iubirii, în forma cea mai curată și mai înaltă.

Ceiace trebuie să se petreacă în relațiile dintre oameni, în direcția vorbelor și a faptelor, aceia se cere să oglindească și scrisul: o îndru-mare sănătoasă, un respect pentru cinstea altora și o perspectivă de activități folositoare, în toate direc-țiile cunoscute și experimentate.

Foaia tipografică „Făclia” din localitate, chiar de la nașterea lui, s'a înfășat în scutecele urei și răz-bunării. Clerul, profesorii, colegii și prietenii de altă dată au fost și con-tinuă să fie obiectul atacurilor și batjocurilor nesăbuite. Cetindu-l, ră-mâi cu un fel de acreală în suflet, cu care te desparti ca de o mahala bărfitoare, criticătoare și umilitoare a tot ce se manifestă în jurul ei.

Dacă ziarul acesta ar fi redactat de niște calfe sau băieți de prăvălie, de niște copii de maidanuri sau de niște haimanele de stradă i-ai ieria: n'au avut nici o creștere și scriu din mediul în care trăesc. Dar stu-diile școlilor secundare și cele ale câtorva ani de Universitate înseam-nă o oarecare greutate culturală, de la care se așteaptă mai mult de cât la insulte și ponegriri.

„Există un fel de evlavie socială, nedespărțită de orice cultură lăun-

continuare pe pag. 2-a

ISPRĂVILE POLITICIANISMULUI LA SATE

de Pr. M. Gavrilescu

Viața sărbătorească a satelor — de după război — a fost involburată de boala politicianismului. Ca și ciuper-cile în urma ploilor abundente, au răsărit din neant diverși oameni poli-tici, cutreerând satele și răcnind ca liarele că ei sunt adevărații repre-zentanți ai națiunii și numai ei pot lecu-i țara de ranele grele ale războiului. Politiciani fără nici o legătură cu viața satelor — avocați fără clienți, medici fără pacienți — cum foarte bine i-a caracterizat marele nostru prote-sor, D-l N. Iorga, s'au grupat în di-ferite partide politice și au fărâmițat sufletul satelor în diverse grupări care se mănâncă între ele, spre căș-tigul divizorilor comuni în scopul: „Divide et impera”.... Unii speculând

eroismul luptătorilor, înțelepciunea și bravura unui vrednic comandant pe un front urde s'a petrecut viitorul neamului românesc, urmărind scopuri politice, dela ligă au trecut la partid; și după două guvernări așa de gos-podărești, s'au ales cu o stea în pe-numbra — stea care trebuia să strălu-cească veșnic pe cerul românismului — și cu câte doi, trei partizani, ahtiați după primărie sau după alte slujbe din jurul ei.

Alții, extenuați în urma unei lungi și grele guvernări din preajma și timpul războiului, în fața feteșismului puternic au trecut într'un scurt timp printr-o criză puternică, al cărei sfârșit era să le fie fatal dacă nu întrebuițan întreaga lor autoritate și

mijloacele politice cunoscute. Din lupta această s'au întărit politicianii de stânga, care și au luat ca reazim masele populare. Programul lor: ex-ploatarea nevoilor multimei și dărâ-marea celorlalte grupări politice. Și'n fine tineretul adunat în jurul unei ligi cu scopuri frumoase, dar cu niște metode ce nu numai că nu ne-au făcut cinste, dar ne-au făcut cel mai mare rău țării în clipele cele mai grele de după război, căci au deschis războiul între noi și o minoritate.

Asaltul acesta al diverselor grupări politice asupra masei electorale a satelor noastre, a produs o mare per-turbare și divizare în suflete. Ne-a împărțit satul liniștit cu bună voia lui localnică în diferite grupe com-batante, de par'că ar fi un război între dușmanii de rasă și nații. Vorba și scrisul politicianismului au adus în sate vâltoarea amarăciunii asemă-

continuare pe pag. 2-a

continuare din pag. 1-a

trică reală și pe care trebuie s'o cultivăm în noi înșine, dacă năzuim serios să ne izbăvim de acel naiv egoism, care își clădește tihna vieții și siguranța lui pe ostenele și lipsurile altora, fără pic de recunoștință" — spune Foerster în „Indrumarea vieții”. Iată dar că respectul de societate, stima pentru activitatea altora, încurajarea la muncă, aprecierea ostenelelor altora, iar nu destrămarea și înjosirea străduințelor altora, ocuparea de scăderile lor și trâmbițarea nimicuilor trebuie să fie programul de lucru al oricărui factor social.

„Omul bun din comoara cea bună a inimei sale scoate cele bune” spune Mântuitorul Hristos (Matei XII₃₅) pe când insulta și batjocura din cel de inimi izvorâsc? Lumea a ajuns la saturație de atâta răutate. Ea este dornică, de orizonturi senine și promițătoare, de vremuri mai fericite, ca cele actuale.

Reacționarea împotriva răului să se manifeste nu prin asmuțarea porinilor celor mai de rând din suflitele oamenilor, ci prin mijlocul gândurilor și a sentimentelor celor mai nobile și mai înalte.

Preot GH. VERȘESCU

Pentru opinia publică

Lipsind din oraș 2 săptămâni, la reîntoarcere, am aflat că în tot acest timp am fost atacat, atât personal cât și familia mea, de către câțiva înși anonimi, prin ziarul „Făclia” ce apare în localitate.

Cățiva din prietenii adevărați ce-l am, au reacționat în lipsa mea. Le aduc pe această cale mulțumiri. În același timp fac cunoscut publicului cititor, că față cu josenicia atacurilor și responsabilitatea celor ce scriu, nu mă voi lăsa târît în polemici de ziar, preferând calea justiției. Fac parte din aceia pentru care cinstea prejște mai mult decât viața.

GR. CAPȘA

ISPRĂVILE POLITICIANISMULUI LA SATE

continuare din pag. 1-a

nătoare cu cea din epoca năvălirilor barbare; se strigă sguduitor necazul împotriva tuturor par'că ar fi înaintea lor urgia dușmană prăvălită peste satele noastre.

Politicianii își aruncă unul asupra altora epitețe de: dușmani, trădători, hoți etc., în fața cărora satenii stau înlemniți și-și pierd încrederea în puterile de conducere ale furii. De aici a ieșit lipsa simfului de autoritate, obrăcnicia și îndrăcnala, în scurte cuvinte moravurile politicianilor dela orașe, le pun astăzi în practică satenii noștri.

Și cine se isbește în primul loc de acest val al destrăbălărilor politice în viața satelor și suferă?! Preotul și învățătorul... Acești doi factori ispășesc, în chip nevinovat păcatele politicianismului la sate și dacă ei reacționează în viața politică, contra acestui val primejdios, politicianii și unii tineri neisprăviți, ne trimit la altare și la catedre.

De ce? Ca să-și facă ei mendrele pe spinarea noastră, tocmai în casa noastră scumpă — satul. Dar pentru salvarea sufletelor satelor de influența netastă a politicianismului, vom reacționa. Cum? Vom vedea în numărul viitor.

Pr. M. Gavrilăscu

Prigoniții!?

VII

Câteva conflicte mărunte, inerente traiului social ale căror provocatori au fost cele mai adesea Evreii și de pe urma cărora aceștia au avut de suferit nu mai mult ca creștinii, au olatinat lumea evrească de pretutindeni, îndemnându-o să se năpustească asupra ne ca să se adevărească vorbele unui profesor universitar care zice: e de ajuns ca un jidan să strănute, pentru că evreimea din lumea întreagă să tipe într'un glas *Gewalt* și să poruncească guvernelor francmasonice să intervină.

Dar să exemplificăm.

Mai anul trecut, la un vagon al trenului Iași—Vaslui, se deschid ușile în afară și două evreice sunt victimele unui accident.

Așa a aratat comunicatul oficial al Ministerului de interne. Dar Evreii s'au aprins și din un accident comun, cum se ivesc zilnic, au făcut progromuri alarmante, cu soldați și evrei mutilați, copii evrei batuți și pe lângă numeroși morți și 50 de răniți.

Și după toate acestea aflăm încheierea:

Oare aude streinătatea strigătul nostru?

Știu că ziarul *Viitorul* cerea autorităților să ia măsuri contra acestor agenți provocatori și calomnatori, cari născocesc crime, spre a ne discredita în streinătate.

Și streinătatea prin urechile Evreilor de acolo aude; căci eu toți știu de un pamflet publicat la Paris de evreul Enrie F. Braunstein și intitulat „L'Oligarchie romaine et les juifs” în care insultându-se armata și neamul sespune că Evreii au fost spânzurați și împușcați fără mila. Organizațiile evrești internaționale au răspândit acest pamflet în lumea întreagă, iar Evreii din țară nu s'au gândit să dezică și să vestejiască aceste calomnii.

La începutul și în cursul mișcărilor studențești, publicații streine arătau că în România Evreii au soarta din vechia Rusie iar presa evreiască din țară, mai ales foia *Neamul evreesc*, vorbește de progromuri și ucideri ale Evreilor, spunând că acele de salbătație au luat caracterul de acuitate la care ajunsese în Rusia țarista.

Pe de altă parte, în Polonia, Evreii în frunte cu purtătorul lor de cuvânt Kirschbraun, atacau România în fața lumii și a Ligii Națiunilor și printre alte calomnioase enormități spuneau că „în Basabia mai ales, Evreii au fost atacați și măcelăriți; mii de Evreii au căzut morți sub armele intelectualilor români și cadavrele acestora au umplut străzile Bucureștiului, Chișinăului, Iașului, Ploieștilor și Focșanilor”.

Evreii din Bulgaria țin și ei o întruire de protestare contra pretinselor progromuri antisemite din România, iar

societățile sioniste din Londra, Berlin, Viena, Palestina, adresează proteste Uniunii interparlamentare cu sediul la Bruxelles, înfățișând în culori de tot negre situația Evreilor din România. Cam în aceeași vreme, în America la New York, se ține un congres evreo-american, provocat de organizațiile internaționale evrești și la care s'a cerut guvernului american să intervină pe lângă statul nostru, în favorul marilor evrei.

În capitala Franței studenții evrei fac semitism păgubitor Românilor, cum ne-a aratat d-l Ștefan S. Triandafil în un articol publicat în *Universul* iar la Universitatea din Toulouse, când Francezii sărbătoriau pe d-l Diamandi, ministrul nostru la Paris, Evreii au turburat marea sărbătoare, manifestând ostil contra noastră și strigând jos România.

La asemenea acte de defăimare se rezumă recunoștința Evreilor pentru o țară care i-a primit musafiri și i-a oferit tot ce au câștigat alții, prin trudă de rob și răuri de sânge, în eurgerea veacurilor.

Rămâne să vedem, cum acești Evrei, risipiți în lumea întreagă și fără legătura patriei, reprezintă identitate de interese și se nișcă spre acelaș scop.

V.

EPIGRAMA

Celor dela „Făclia”

I
Că scriți proștii lumea o vede
și d'ala face mare haz;
Vorbele voastre arată însă
că tare sunteți groși de — obraz.

II
Lumea vorbește: „Savanții dela FĂCLIA
sunt lipsiți, completamente, de cel
mai elementar bun simț”.

Poți să ai tu pretenții multe
și chiar „savanți” poți să te simți;
Degeaba însă toate-acestea,
Dacă-ți lipsește bunul simț.

EPIGRAMIST

C. F. R.

Se aduce la cunoștința publicului că Direcțiunea Generală C. F. R. a înființat bilete de peron pentru publicul care dorește să aibă acces în gară, în cazul când nu pleacă cu trenul.

Costul unui bilet este 5 lei.

Persoanele care vor contraveni, intrând pe peron fără a cumpăra un bilet, vor fi supuși la amendă de 20 lei, iar cei ce nu se vor supune, nici aceste măsuri vor fi dați în judecată

Ștutul Gareii, STAN

Fără titlu

În anul 1921 s'a votat și promulgat o lege — legea pentru înfrânarea vagabondajului și cerșetoriei și pentru protecția copiilor.

Iată ce zice art. 1 din această lege care și astăzi e în vigoare:

Art. 1. — Vagabondajul și cerșetoria sunt interzise în tot cuprinsul țării, fiind considerate ca delict.

Iată ce zice și art. 12.

«Art. 12. — Toți agenții forței publice, atât în com. urbane cât și în cele rurale, sunt obligați — a aduce înaintea ofiterului de poliție pe toți indivizii găsiți vagabondând și cerșind».

Acești vagabonzi și cerșetori, urmează a fi dați în judecată.

Fostul Ministru al Muncii Gr. L. Trancu-Iași s'a necăjit o leacă pentru facerea acestei legi care, după ce a apărut în Monitorul Oficial și în broșuri speciale, domnul ministru al Uitărei, nu s'a necăjit deloc că să nu mai pună în aplicare această lege astăzi colbățată.

Secretarii generali ai domnului ministru al Uitărei, domniile Agenții ai forței publice, sunt rugați de a saltații cerșetorilor să-și aducă aminte, când mai au timp, și de art. 12 din legea p. înfrânarea vagabondajului și a cerșetoriei. Tare bine-ar face!

Costache

Un dement pe străzi

În cartierul Valea Viei din localitate își trăște existența dementul... Tomescu. De o îndărătnicie fără seamăn, refuzând orice ajutor și îngrijire din partea rudelor lui, buni gospodari în localitate, toată iarna a trăit într-o sură desgrădă din două părți, desigur are cași

Acum boala agravându-i-se dementul devine agresiv. Desbrăcat pe jumătate, mai zilele trecute se arunca în fața unui automobil să fie călcat, mai apoi în fața unui cortegiu mortuar.

La genunchi pe câmpul Borzogheanului, băgăuște, de se sperie trecătorii. Copii se tem, femeile îl înconjură cu frică, iar pe barbații care vroesc să-l ducă la șura lui îi înbrâncoște, li le vine în căt a ajuns îngrijorarea caritativului.

Ne facem ecoul plângerilor acestor populații și rugăm autoritățile a lua măsurile de rigoare ce se impun.

Citiți și
răspândiți

„AVANTUL”

Vacanta

Câtă bucurie nu trezește acest cuvânt în inimile copiilor de școală! Dela cei de curs primar până la cei de curs secundar.

Intrucât ea implică libertate, este bine venită și mult așteptată de toți cei care-au muncit fără răgaz un timp îndelungat.

Gândul tuturor este dus departe și în libertatea naturii se leagă iluziile multora. Bucuria și veselia pune stăpânire pe sufletele lor și părăsind pentru două luni și mai bine bancile școlii, pleacă în sânul familiei, ducând cu ei roadele muncii unui an școlar.

Elevii harnici și muncitori se bucură cu adevărat de vacanță și această bucurie o împărtășesc și părinții, ceilalți însă, neavând conștiința pe deplin curată, nu vor putea gusta în totul libertatea.

Excursii școlare, plimbări prin regiuni mai apropiate cu profesorii, întregesc cunoștințele elevilor și-i fac să se simtă mai aproape de pămîntul lor sufletești. Câte amintiri plăcute n'am înregistrat noi din anii copilăriei, din anii de școală cu aceste ocaziuni! Șapoi cine se bucură mai mult de toate acestea și de libertate, decât acei, care în cursul anului școlar au prețuit cartea și n'au avut răgaz de prea multe distracții. Nu mai vorbim de elevii din internate, care

așteaptă vacanța cu un entuziasm deosebit.

Dacă vacanța implică deplină libertate, ea mai cere și-o reconfortare a puterilor și energiei perdute și-o creație spirituală. Activitatea în orice domeniu, din punct de vedere psihologic este un izvor de plăcere, de mulțumire, de fericire am putea spune căci ea cere repaus, odihnă care sunt stări sufletești plăcute. Atenție, e moție, concentrare, memorizare, te ce în curs de un an a frământat mintea școlară, funcționează acum liber și distractiv în sufletul lui. Bine a caracterizat Schiller în «*das Leben von der Glocke*», frumoasele timpuri ale tinereții prin cuvintele: «*Ozars Sehnsucht, süßes Hoffen, der erste Liebe goldene Zeit*» și mai departe

MEDICINA LA HOISEȘTI

și... AIUREA

La o babă vrăjitoare din Hoisești grada, plină de căruți iar pe prispă au de nu mai încap femei fete și ați-va barbați; așteaptă rândul să treacă la babă că-i tare meșteră. Uluire o boală, rea altui niște buie, una are o dușmanca, altele i-a făcut să nu se mărite, alta-i legată cu armece și-o doare capul și oasele i fiecare așteaptă alinare, vindecare, leșegare sau să-și facă gustul cu lușmanii - Baba știe farmece și des-antece, varsă cositor, dă argint viu, leșleagă și leagă, găcește toate, știe câte boalele cu cauzele lor și câte leacurile - Cine se ține de ea, are mare folos. Gura ei nu stă nici lupă miezul nopții când aștește 2-3 ore.

Și lumea crede, dar crede cu alevărat în puterea ei și se vindecă, se ușurează, se răzbuună, află cele ascunse și primește staturile babei ca slove de Evanghelie.

Stam de vorbă cu prietenul cu care trecusem în trăsura pe la poarta babei - Imi spunea:

„Tare-s proști țaranii, cum se potrivesc ei la minciunile unei babe?”

— „Nu-s proști saracii, i-am răspuns, e foarte natural să vie la dânsa. Noi murim cu zile, domnule la țară — La noi doctorul nu vine nici odată pe an și când te duci la el te jupește și de piele. — Agentul sanitar n'are macar un praf de chinină, sau un purgativ la casa lui.

El te pândeste când is molimi prin sat să-ți i-a copilul sau pe D-ta să te trimită să mori la spital, fără foc și fără hrană de care-ți trebuie la boala care-o ai, și fără medicamente. Dacă-i bolnav omul unde să se ducă? Aici vine c'un pui sau c'o legătură de fână și credința lui îl vindecă. Acesta-i semnul vieții primitive pe care o trăesc țaranii. La noi numai pretenția că suntem țară civilizată.

Într-o țară civilizată, domnule, este asistență sanitară și medicală în fiecare sat, nu un medic la 20 de comuni. Este un spital la 2-3 comuni, nu ca la noi de la Bacău și până la Piatra și Tg. Neamț un spital la Roznov, care deservește 30 de comuni — fără lemne de foc iarna, fără fonduri pentru întreținere, fără farmacie proprie, fără laborator, raze și alte instalații absolut necesare unui spital - Norocul nostru că acum D-na și D-l Doctor Gheorghiu pun interes și tot suflul lor în slujba pe care o onorează - Dar acuși D-na Dr. Gheorghiu pleacă la Paris iar D-l Dr. Gheorghiu la oraș și rămâne spitalul iar pe mâna cuiva, cum au mai fost, de mâncau câinii, cadavrele oa-

menilor în camera mortuară, și fără găscă nu te primea în spital.

Sifilisul domnește în sate și-s mai mulți sifilitici decât sănătoși. Cine are milă și grija de ei? Cine-i cerce-tează ca să-i silească să-și facă in-jecții? Medicii de plasă n'au timp să facă injecțiile obligatorii pe la pri-mării și școli și injecții la cei cari se duc la D-nealor, dar cum să mai cuture casele și satele?

Baba le dă argint viu (mercur) și le închide boala, îi mai ametește cu descântecelor și omul e mulțumit că s'a căutat.

La țară se fac liste de contribu-țiuni, liste de amenzi, liste de par-tizani politici, liste de subscripții be-nevole, dar liste de sifilitici, tuber-culoși, răioși, pelagroși etc. n'am vă-zut să se facă.

Cine-și pierde zilele și nopțile ca vrăjitoarea din Hoisești pentru mul-țime, pentru necăjiți și bolnavi? — Se duc bieții oameni unde găsec pe cineva care să-i lecuiască și să le asculte păsurile.

Dar să știi D-ta un lucru; aici nu găsești un om sau o femeie din sa-tele în care este preot vrednic și-un învățator bun și babe de acestea nu se ivesc decât într'un sat ca Hoisești unde nu-i preot de 10 ani și învățatori au fost tot fete și suplini-tori.

Trăsura urcă încet spre Hârtești sat prin care n'am auzit să fi trecut vreodată un doctor, un inspector școl-ar, un revizor mai mare, Prefectul sau alt demnitar.

Doar vr'un candidat la deputăție să fi aruncat manifeste din goana mașinei?!

SER.

Revizoratul școlar

No trimite spre publicare o copie după un lung ordin ministerial, cu privire la numirile învățămintului primar rural-urban. Din lipsă de spațiu, nu putem publica acea copie; iar din lipsă de date precise (No. Monitorului Oficial, data lui, ziua numirilor, locul etc.) nu o putem rezuma cu toată bunăcredința ce o avem pentru a servi corpul învățătorilor.

La școala No. 1 băeți Piatra-N se deschide la 1 August a. c. un curs de preparare pentru elevi care voiesc să intre în cl. I la școalele secundare.

Cursurile sunt predate de d-nii: Ralu, Gh. Tablan, Simion Purice și I. Tomulescu. Institutul școlii înscrierile și inf. la ori care din d-nii institutori de mai sus sau la cancelaria școlii.

magistratul, militarul și orice altă ca-tegorie de funcționari, nu așteaptă cu nerăbdare zilele de vacanță sau concediu? Desigur. Fiecare își caută un loc de recreație și reconfortare la vreo stațiune climaterică sau balneară, sau dacă e lipsit de mijloace, cum se întâmplă în cele mai multe cazuri — se mulțumește să stea liniștit în cercul fam. liei.

Un repans mai îndelungat se im-pune în chip firesc, atât pentru cei tineri cât și pentru cei în vârstă și acesta îl dă vacanța pentru școlari și profesori și concediile pentru cei-alți funcționari.

Se pune însă întrebarea: Știu toți să întrebuințeze timpul liber în așa fel, ca la urmă să se trezească cu un surplus de energie sau o compensa-

Pentru Cooperativa

„Pângărați”

Această Cooperativă a avut vre-murile ei de mărire, sub conducerea unor persoane, care inspirau toată încrederea și atrăgeau economiile modeste ale multor localnici și lo-cuitori din județ. Mulți oameni cu vază, funcționari, muncitori, au gă-sit de cuviință să-și asigure parte din fructul ostenețelor lor la această Cooperativă, cu gândul la vremurile grele ale bătrânețelor și slăbiciunilor.

Nenorocul a făcut însă ca în cine și-au pus mai mare nădejde, toc-mai acela să ducă de răpă Coope-rativa. Datoriile mari contractate și imposibilitatea achitării lor, pragul falimentului, la care se zicea că a-junsesse, hotărârea oprirei oricărei oricărei retrageri de capital până la reabilitarea Cooperativei, au pus pe dureroase gânduri pe mulți membri societari.

Conducerea cinstită urmată pe ur-ma dezastrului nu mai poate să a-ducă această Cooperativă în starea ei de înflorire ce altă dată și să facă față cerințelor membrilor ei.

Cooperativa este garantată de Cen-trala Cooperativelor din București, sub a cărei control și conducere su-premă funcționează. Cum se face a-tunci cu depunerile capitalurilor mul-tor membri, care ar vroi să și le retragă, iar Cooperativa n'are fon-duri de unde să le restituie?

Băncile populare, față de dator-nicii insolvabili, urmăresc pe garanți.

N'ar trebui atunci și membrii Coope-rativei să urmărească Centrala ca să-i despăgubească, într'u cât ea a garantat solvabilitatea Cooperative-lor, iar Centrala să se răfuiească cu Consiliile de Administrație și Co-misiile cenzorilor?

Sunt atât de mari greutățile vieții încât un ban economisit, nici odată n'ar prinde mai bine ca acum. De unde să-l iei, dacă instituția care ți l-a primit spre păstrare și fructifi-care amână restituirea lui „ad ca-lendas graecas” nici decum să se mai gândească și la procentele cu-venite pe atâtea ani în urmă.

Mulți membri ai acestei Coope-rative, nedumeriți și exasperați de atâtea așteptare a unor alte zile de înflorire ale ei, roagă pe conducă-torii să le dea un răspuns, dacă mai pot spera la vre-o restituire a capi-talurilor depuse, și dacă nu se gă-sește vreo modalitate pentru accele-rarea aceluia moment fericit, spre sal-varea ideii cooperației, așa de fru-mos concepută, dar atât de anevo-ios de îndeplinit.

Și referindu-mă la tinerimea școlară mă îndoiesc de acest lucru. Astăzi nu mai putem vorbi de surmenaj intelectual, când sporturile de tot felul au înlocuit dragostea de carte. Școlarul intrat odată în vacanță, își aruncă cărțile cu des-gust și-și ia deplină libertate de acțiune și dacă se poate, să uite cât mai curând, ceea ce într'un an s'a străduit să învețe. Ce-i folosește lui acum, chimie, fizică, matematică, latină, etc., nici să audă de ele. Se observă o totală lipsă de apreciere a cărții și a acumulării de cunoștinți în genere. Deși pe alocurea există frumoase și bogate biblioteci școlare cu regret trebuie s'o spunem, de prea puțini școlari sunt frecventate. Câți oare nu regretă astăzi, că n'au

Dela liceul „Petru Rareș”

1. Se aduce la cunoștința celor interesați că elevii cari au depus examen de admitere la liceu în se-ziunea Iunie și nu sunt mulțumiți cu media căpătată, pot trece acest examen din nou în sesiunea Sep-tembrie — între 5 și 10 Septembrie — cu condițiunea unei declarații prin care se renunță la situația și drep-turile căpătate în Iunie.

2. Se aduce la cunoștința elevilor promovați din cl. III-a și celor re-petenți în clasa IV-a, cari nu doresc să urmeze cursul superior de liceu, ci școli speciale, că li s'a acordat dreptul să treacă în Septembrie un examen oral la 1. română, istoria și geografia României și drept după care li se eliberează certificatul de absolvire al vechiului gimnaziu.

3. După noua lege a Învățămân-tului secundar liceul „Petru Rareș” va funcționa cu 10 clase din care 6 la cursul inferior adică I^a, Iⁿ, II^a, IIⁿ, III^a, IIIⁿ, și 4 clase la cursul superior adică a IV, V, VI, și a VII-a.

4. Se atrage din timp atențiunea celor interesați că înscrierile și re-inscrierile elevilor în diferitele clase ale liceului se fac între 1 și 3 Sep-tembrie (ei ce nu se vor înscrie la timp pierd locul de drept pe care îl au în școală).

Pentru comitetul cetățenesc de asistență socială.

Domnule Președinte,

Intrucât subsemnatul sunt atacat violent de câțiva studenți, prin ziarul „Făclia”, ce apare în localitate, cum acești studenți se așează ca repre-zentanți ai întregii studențimii din jud. nostru și cum de două săptămâni de când sunt atacat majoritatea stu-denților nu s'a desolidarizat de ac-țiunea acestora, respectuos vă rog să binevoiți a mă considera demisi-onat din Comitetul cetățenesc pentru ajutorul studenților lipsiți de mijloace în care am intrat cu atâtea bunăvo-ință.

Primiți vă rog d-le președinte deosebita mea considerațiune

GR. CAPȘA

profesor și director al liceului „Petru-Rareș”

25-VII-928

— D-l Const. Dimitriu, d-nii profesor V. Ghițescu și N. Stoenescu — toți membri în comitetul cetățe-nesc de asistență universitară — ne-au anunțat că și-au înaintat demisiile din acest comitet, din cauza atitudi-nei necuviincioase a reprezentanților studențimii.

Știut să întrebuințeze timpul liber de altădată! Vacanța este nimeritul pri-lej ca ei vara să-și delecteze spiritul cu lecturi frumoase și folositoare, care constituiesc în același timp și-o recreație sufletească plăcută.

Școlari, folosiți-vă de aceasta și consacrați măcar două ore pe zi lec-turii și veți constata cât de satisfac-țut și mulțumit se va simți sufletul nostru zi cu zi.

TH. HODOROABĂ

16-VII-928 M-tirea Neamț

IOAN TURNEA
AVOCAT
Str. Cuza-Vodă No. 234
PIATRA-N.

Făclia — ediția specială a Telegrafului Löhensohnesc, ce anunță că deacum va apare numai odată pe săptămână, în loc de două ori — ne atacă mereu. Are o ciudă atavică asupra ziarului și a colaboratorilor noștri.

Să le fie de bine.

Noi am mai anunțat că nu putem polemiza cu dâșii. N'avem cu cine. Intregul lor limbaj se reduce la: scrib, pigmeu, tembel, imbecil, idiot, tâmpit, parvenit, păcătos, laș, nerușinat, etc... (consultați «Făclia», veți găsi acolo și o abundență nebănuită de cacofonii: «masca care acoperă ignoranța» etc...)

Pentruca opinia publică

să știe însă cu cine are deaface, publicăm cărțile de vizită ale celorlalti colaboratori dela Făclia, cari sunt, în același timp și conducătorii cercului studențesc „Petru Rareș, secția București.

1) D-I C. Gh. Stan — președintele cercului și director al Făcliei (inculpat pentru lovire, ziua în amiaza mare, în plină stradă; dosar No. 2335/927 — jud. oc. I Piatra-N.)

2) D-I Em. Mircea student, eliminat din cercul Roman și primit de D-I Stan & Brânză în cercul Petru Rareș, agresorul nerușinat «cu apucături de codru» din recenta vacanță a Paștelor, (inculpat pentru lovire, ziua în amiaza mare, în plină stradă; dosar No. 1045/928 — jud. oc. I Piatra-N.)

3) D-I V. Brânză student — fost și viitor președinte al cercului (eliminat de «Centrul Studențesc București» pentru lovire și spargere în localul centrului; adresa No. 146 din 1928 a C. S. B.)

4) D-I C. Bălușescu — studentul etern — cel care s'a cramponat un an la președinția cercului din cauză că nu putea justifica gestiunea (mai știm ceva și despre gestiunea căminului Voevozi)

5) D-I Gh. Ionescu — student la Iași de patru ani în anul I, cel «cu apucături de sinucigaș» și cu gestiunea cinematografului liceului (avem dovezi)

6) D-I N. N. Chertic (din Cîrtești) — redactor iresponsabil la Făclia — cel care era de răsul colegilor în liceu, cel care e de răsul badjocoritor al colegilor studenți din cămin, cel care a fost răpezit afară dela redacția noastră (posedăm scrisoarea prin care se milogeste să-l reprimim — dacă desminte o publicăm)

7) D-I Etc... Etc... Etc... ejus dem farinae.

Ne-am lămurit, nu?

Totuși, de va fi nevoie, vom reveni cu noi amănunte senzaționale.

COMPLECT RENOVATĂ CU
MAȘINI ȘI LITERE NOUI

**TIPOGRAFIA JUD.
NEAMȚ**

32 — STR. ALEX. CEL BUN — 32

EXECUTĂ CU PREȚURILE CELE
MAI AVANTAJOASE
ORICE LUCRĂRI DE
TIPOGRAFIE
SI DE
LEGĂTORIE DE CĂRȚI

TABLOU

de modificările trenurilor făcute la data de 16 Iulie 1928 pe linia Piatra-N. — Bacău

P L E C Ă R I					S O S I R I				
No. Tren.	Felul	Plecarea din Piatra-N.	Sosirea la Bacău	LEGĂTURI	No. Tren.	Felul	Plecarea din Bacău	Sosirea la Piatra-N.	LEGĂTURI
526	Pers.	16 ¹⁰	17 ⁵⁷	Spre Pașcani, Iași, Gr.G.Vodă și Adjud, Târgu Ocna, Ghimeș etc.	525	Pers.	19 ⁰⁵	20 ⁵⁷	Dela Cernăuți, Pașcani, Iași
528	"	6 ²⁵	8 ¹⁰	Spre Adjud, Tg. Ocna, Galați, București și Pașcani, Iași Cernăuți etc.	527	"	6 ⁰⁰	7 ⁵⁰	Dela București, Galați, Tecuci
530	"	10 ⁴⁵	12 ³²	Idem	529	"	9 ⁴⁰	11 ³³	Dela Cernăuți, Iași, Pașcani și Ghimeș, Tg.-Ocna
532	"	19 ³⁵	21 ²⁰	Spre Pașcani, Iași, Chișinău Botoșani, Cernăuți	531	"	15 ¹⁰	17 ⁰²	Dela Cernăuți, Iași, Pașcani și București, Mărășești
534	"	22 ¹⁰	23 ⁵⁰	Spre Adjud, P.-Răreș, Tg. Mureș, Cluj, Tecuci, Galați, București și Pașcani, Iași, V. Dornei, Cernăuți	533	"	22 ³⁵	0 ²³	Dela București și Chișinău, Iași, Tecuci, Galați
5120	Mixt	0 ⁵⁰	3 ²³	Spre Pașcani, Iași, Botoșani, Dornești, Cernăuți	5119	Mixt	2 ²⁵	5 ³⁵	Dela Cernăuți, Iași, Pașcani

BISERICA Sf. Neculai-Obor

Cu privire la restaurarea bisericii Sf. Nicolae-Obor, — închisă încă dela 1896 de Onor. P. Imaria Orașului Piatra-Neamț epitropia parohiei „Bordeele“ (sf. Ilii Trei Ierarii) face un apel calduros și roagă publicul creștin a dona fiecare după puterea materială și prisosul inimii obolul său, — contribuind la banca po-

PRIMARIA ORAȘULUI PIATRA

La 1 August 1928 ora 11 a. m. se va ține licitație în camera acestei Primării pentru lucrările de reparații necesare ce se face la localul școlii primare de băieți No. 6 „Gh. Simionescu“, din Mărășești. Lucrările după deviz se ucră la suma de 26000 lei

La 1 August 1928 ora 11 a. m. se va ține licitație în camera acestei Primării pentru închirierea pe timp de maxim zece ani a două loturi teren proprietatea comunei, unul de 28,80 mp. și altul de 20,90 mp. destinate să se construiască de către chiriași câte o casă după planul ce se va întocmi de D-I Arhitect al Comunei care va supraveghea și executarea lucrării și care va rămânea proprietatea Comunei după expirarea termenului contractului.

La 2 August 1928 ora 11 a. m. se va ține licitație în oborul de vite pentru vânzarea calului Corvin matricola No. 6 și iapa Moscova matricola No. 20 dela comanda de pompieri a Comunei.

La 11 August 1928 ora 11 a. m. se va ține licitație în camera acestei primării pentru antrepriza reparațiilor necesare a se face la p. vilioanele din cuprinsul noului abator comunal. Lucrările după deviz se ucră la suma de lei 70.000

La 11 August 1928 ora 11 a. m. se va ține în camera acestei Primării pentru antrepriza reparațiilor necesare a se face la acoperișul Azilului de Infirmi și a Pavilionului de contagioși din str. Petru Rareș.

p. Primar, C. DUMITRIU

Secretar, Gh. Covrig

pulară „Principele Carol“ din strada Petru Rareș; instituție pur românească cu scopul de-a deslușa cămăta.

Așa dar, orice bun creștin e rugat a depune la aceeași bancă orice sumă vrea pentru reparația bisericii sf. Nicolae Obor — luând imediat chitanță și având puțința a controla oricând donația făcută. Asupra acestei biserici, după cum scriam altă dată s'au abatut intermitent furtii nefaste de delăimare și de pro-negire.

Printre alte lucruri se spunea odinioară că, epitropia ar fi retras suma de 2000 lei din fondul bisericii sf. Nicolae, ar fi pus la loc numai 1500 lei, iar restul nu se știe ce s'a făcut.

Din registrele de contabilitate al-băncii populare, se constată că suma de două mii lei, retrasă de epitropie temporar pentru cumpărare de sf. odăjdii s'a restituit și depus înapoi la fondul bisericii sf. Nicolae de epitropie imediat; așa că ceea ce se vânturat în largul lumii a fost o enocmitate și o defaimare.

Paroh Pr. I. CHIRCA
Parohia Bordeele

Curs Preparator

Un grup de profesori și studenți vor deschide, în ziua de 1 Aug. a. c. într'una din sălile de curs preparator pentru admiterea în curs superior și pentru elevii corigenți. Informații afișate pe ușa secretariatului liceului.

Corpul Portăreilor Tribunalului Neamț

Publicație de Vânzare No. 5188

Anul 1928 luna Iulie în 23 zile
In baza ordonanței Domnului Prim Președinte al Tribunalului Neamț No. 4858/928 se publică spre cunoștința generală, că după cererea creditorului Solomon Herșcu din Tg. Neamț în ziua de 9 Aug. 1928 de la ora 10 înainte se va vinde prin licitație publică la fața locului în com. Bălățești, anexa Valea Seacă, averea gajată de debitorul Solomon Holinger din Tg. Neamț prin actul de gaj comercial autentificat de Trib. Neamț No. 696/927 și care se compune din: instalațiunile fabricii de cherestea din Valea Seacă, ca șurle fabricii, o locomotivă Rustan de 30 H. P. o locomotivă clayton de 16 H. P. un g. ter Tophan de 21 toli, o canapea de spart butuci grosi, un circular complet și altele, precum și toate sculele și accesoriile fabricii, anume specificate în actul de gaj aflat la dosar.
Vânzarea se va face pe bani gata iar taxele către stat și portărei privesc pe D-nii cumpărători.

Portărel, I. DURAC
Dos. No. 3629/928

Apariția lui Agafiței

După o lipsă de câteva luni de zile banditul Agafiței și-a făcut din nou apariția în județul nostru.

Tot timpul iernei, până la sfârșitul lunii Mai, Agafiței a stat ascuns în Brăila, unde nu era cunoscut de nimănui și unde de frică n'a dat nici o lovitură.

Zilele trecute jandarmii din Ceahlău au fost anunțați că Agafiței, împreună cu amanta lui Nastasia Ghe. Ciucanu se găsesc la gazda lor Varvara I. Vla. Imediat a fost înconjunată casa și, contrar așteptărilor ca banditul să iasă prin spatele casei, a ieșit prin față, trăgând focuri de armă.

Din cauza mulțimei adunată la fața locului jandarmii n'au putut face uz de armă și de acest fapt a profitat banditul reușind să treacă Biserița împreună cu Nastasia Ciucanu.

Imediat sau format potere prin pădure și după o urmărire de câteva ore amanta lui Agafiței a fost pr. nă. La interogatoriu a arătat toate gazdele banditului precum și pe lovarășii lui.

Din interogatoriul Nastasiei ieșese că Agafiței, în tot timpul lunii Iunie a comis o serie de furtisaguri furând mai ales alimente necesare pentru hrană.

Banditul, care poate fi numit mai bine un bofaș ordinar, după toate asigurările date de jandarmi, va fi prins în cursul acestei luni.

Corpul Portăreilor Tribunalului Neamț

Publicație de Vânzare No. 5148

Anul 1928 luna Iulie în 23 zile

In baza jurnalului Tribunalului Neamț sub No. 4545/928 se publică spre cunoștința generală că în ziua de 10 August 1928 de la ora 11 înainte, se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Bicz Județul Neamț, averea mobilă sechestrată prin pron. verbal No. 2246/928 de la D-na Maria N. Pristavu din com. Bicz, în pretenția creditorului Samuel Marcus din Piatra-N. avere care se compune din: Una mașină „Ford“ una trasă de 2 cai cu pocii de pânză verde. Una șaretă de frasin pe 2 roți. Una casetă de fier marca „The World“ anume specificate prin sus zisul proces-verbal de sechestr, aflat la dosar. Vânzarea se va face pe bani gata iar taxele către stat și portărei privesc pe domni cumpărători.

Portărel, I. DURAC

Dos. No. 1728/928.